

İÇİNDEKİLER

ÖZET	5
ABSTRACT	6
İÇİNDEKİLER.....	7
KISALTMALAR.....	13
GİRİŞ.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇOCUK VE ÇOCUK HUKUKU KAVRAMI VE ÇOCUK KAVRAMI İLE ÇOCUK HUKUKUNUN ULUSAL VE İNGİLİZ HUKUKUNDAKİ YERİ VE ULUSLARARASI HUKUKTA ÇOCUK HAKLARI

1. ÇOCUK VE ÇOCUK HUKUKU KAVRAMINA GENEL BAKIŞ	17
2. ÇOCUK KAVRAMI.....	18
2.1. Hukukta Çocuk Kavramı	19
2.2. Tarihsel Süreçte Çocuk Kavramı.....	21
2.3. Uluslararası Sözleşmelerde ve Belgelerde Çocuk Kavramı	25
2.4. Çocuk Hukuku ve Çocuk Hakları Kavramı.....	32
2.4.1. Çocuk Hukuku Kavramı.....	32
2.4.2. Çocuk Hukukunun Özellikleri	34
Çocuğun Yararının Üstünlüğü	34
Kamusallık	35
Düzenleme Serbestisinin Bulunmaması ve Şekilcilik.....	35
Güçsüzlerin Korunması.....	35
Ayrımcılık Yasası	36
2.4.3. Çocuk Hakları Kavramı ve Önemi.....	36

2.4.4. Çocuk Haklarının Ulusal ve Uluslararası Mevzuattaki Gelişimi	37
Çocuk Haklarının Uluslararası Mevzuattaki Gelişimi	37
Çocuk Haklarının Ulusal Mevzuattaki Gelişimi	39
3. ULUSAL MEVZUATTAKİ VE İNGİLİZ HUKUKUNDAKİ ÇOCUK KAVRAMI	42
3.1. Ulusal Mevzuatta Çocuk Kavramı	42
3.1.1. Türk Ceza Hukukunda Çocuk Kavramı	42
3.1.2. Anayasada Çocuk Kavramı	46
3.1.3. Türk Medeni Kanununda Çocuk Kavramı	49
3.2. İngiliz Hukukunda Çocuk Kavramı	52
3.2.1. İngiliz Hukukunda Çocuk Kavramının Tarihsel Gelişimi	52
3.2.2. İngiliz Hukukunda Çocuk Kavramı	57
4. ULUSLARARASI HUKUKTA VE MEVZUATLARDA ÇOCUK HAKLARI	62
4.1. Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeler	62
4.2. Çocuk Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Genel İlkeleri	67
4.2.1. Genel Olarak	67
4.2.2. Ayrımcılık Yasağı	68
4.2.3. Çocuğun Yaşama ve Gelişme Hakkı	69
4.2.4. Çocuğun Yüksek Yararına Öncelik Tanınması	72
4.2.5. Çocuğun Görüşlerinin Dikkate Alınması ve Katılım Hakkı	74

İKİNCİ BÖLÜM

ÇOCUK SUÇLULUĞU VE NEDENLERİ İLE CEZA ADALET SİSTEMİ YAKLAŞIMLARININ TÜRK VE İNGİLİZ HUKUKUNDAKİ GÖRÜNÜMÜ

1. ÇOCUK SUÇLULUĞU	81
1.1. Çocuk Suçlu Kavramı.....	81
1.2. Çocuk Suçluluğu Özellikleri	86
1.2.1. Türkiye’de Çocuk Suçluluğunun Özellikleri	86
1.2.2. İngiliz hukukunda çocuk suçluluğunun özellikleri	91
2. ÇOCUK SUÇLULUĞU ADALET SİSTEMLERİ	94
2.1. Suçlu Çocuklar Özel Statüsünün Dayanakları.....	98
2.2. Çocuk Adalet Sistemindeki Yaklaşımlar.....	101
2.2.1. Suç Kontrol Modeli (Geleneksel Yaklaşım)	103
2.2.2. Rehabilitasyon Modeli (Refah Yaklaşımı).....	103
2.2.3. Adil Yargılanma Modeli (Adalet Yaklaşımı).....	104
2.3. Onarıcı Adalet (Restorative Justice).....	104
2.3.1. Onarıcı Adalet Uygulamaları	107
Uzlaştırma “Victim-Offender Mediation”	107
Aile/Toplum Grup Müzakereleri “Family/Community Group Conferencing”	108
Cezalandırıcı Halka “Sentencing Circles”	109
Yargı Dışına Yönlendirme “Diversion”	110
2.4. Türk Hukukunda Çocuk Adalet Sistemi.....	112
2.4.1. Türk Hukukunda Çocuk Mahkemelerinin Gelişimi...	115
Mahkemelerin Niteliği	117
Mahkemelerin Görevi	120
2.4.2. Ceza Sorumluluğu Bulunan Çocuklara Yönelik Yaptırımlar	122

Türk Ceza Yasasında Yaptırımlar	127
Kısa Süreli Hapis Cezasının Başka Yaptırımlara Çevrilmesi	130
Hapis Cezasının Ertelenmesi	133
Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma.....	134
2.4.3. Türk Ceza Hukukunda Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri.....	135
Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri Muhakemesi	139
İnfaz Hukukunda Çocuklara Özgü Hükümler	141
2.5. İngiliz Hukukunda Çocuk Adalet Sistemi.....	143
2.5.1. İngiliz Ceza Hukukunda Çocuk Suçlular Muhakemesinin Tarihsel Gelişimi	144
2.5.2. İngiliz Ceza Hukukunda Suçlu Çocuklar Ceza Sistemi Yaklaşımı ve Çocuk-Polis İlişkisi.....	151
2.5.3. İngiliz Ceza Hukukunda Gençlik Adalet Sistemi ve Yargı Örgütü	155
2.5.4. İngiliz Ceza Hukukunda Çocuk Suçlulara Uygulanan Güvenlik Tedbirleri	158
2.5.5. İngiliz Ceza Hukukunda Adalet Sisteminde Yer Alan Hizmetler ve Teşkilatlar	159

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CEZA SORUMLULUK YAŞI VE YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ

1. CEZA SORUMLULUĞU BELİRLENMESİNDE YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ VE ÖNEMİ.....	165
1.1. Genel Olarak.....	165
1.2. Türk Ceza Hukukunda Yaş Küçüklüğü.....	167
1.2.1. 765 sayılı Türk ceza kanununda yaş küçüklüğü	168
1.2.2. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yaş Küçüklüğü Dönemleri.....	169

12 Yaşını Doldurmamış Olan Çocuklar	170
12 Yaşını Doldurmamış Olup da 15 Yaşını Doldurmamış Çocuklar	170
15 Yaşını Doldurmuş Olup, 18 Yaşını Doldurmamış Olan Çocuklar	172
1.3. Yaş Küçüklüğünde Sosyal İnceleme Raporlarının Kusur Tespitinde Önemi	173
1.4. İngiliz Ceza Hukukunda Yaş Küçüklüğü	176
1.4.1. İngiliz Hukukundaki Ceza Sorumluluk Yaşı	176
1.4.2. İngiliz Hukukunda Çocukların Ceza Sorumluluğu Tespitinde “Doli Incapax” Karinesi	178
1.4.3. İngiliz Hukukundaki Ceza Sorumluluk Yaşına Getirilen Eleştiriler	180
1.4.4. “James Bulger” davası ve etkileri	188
2. AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ İLE TÜRKİYE VE İNGİLTERE HUKUKUNDA MAHKEME KARARLARINDA YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ VE ÇOCUK HAKLARI.....	190
2.1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları	191
2.1.1. S.C. v. United Kingdom [2005] 40 E.H.R.R. 10.....	191
2.1.2. X. / Almanya Federal Cumhuriyeti, 8819 / 79, DR 24, 158	193
2.1.3. McCann and others v. the United Kingdom - Judgment 27.9.1995 [GC]	193
2.1.4. Bouamar / Belçika, 9106 / 80, 29 Şubat 1988 50.....	194
2.1.5. T. / İngiltere [BD], 24724 / 94, 16 Aralık 1999	195
2.2. İngiltere Hukukunda Mahkeme Kararları.....	196
2.2.1. JM v Runeckles (1984) 79 Cr App R 255	196
2.2.2. R (Castle & Ors) v Commissioner of Police for the Metropolis [2011] EWHC 2317	197

2.3. Türk Hukukunda Mahkeme Kararları	197
2.3.1. Yargıtay 2.CD, 25.2.2015, E.2015/2423, K.2015/3710	197
2.3.2. Yargıtay 2.CD, 04.04.2013, E.2012/22302, K.2013/7106.....	198
SONUÇ.....	199
REFERANSLAR.....	205